

21. Чан Ким У. Стратегія голубого океана / У. Чан Ким, Р. Моборн; [пер. с англ.]. – М.: HIPPO Publishing, 2012. – 272 с.
22. Шевченко В. Філософія освіти: проблеми самовизначення // Філософія освіти. – 2005. – №1. – С.18–29.
23. Шумпетер Й. Теорія економічного розвитку / Й. Шумпетер; [пер. с нем.]. – М.: Прогресс, 1982. – 455 с.
24. Яковлева О. В. У лабіринтах багатомовності. Багатомовність українського суспільства як регулятивний фактор освіти і виховання в системі ВНЗ у контексті світового досвіду: монографія [уточнене і доповнене видання] / О. В. Яковлева. – К.: Видавництво КіМ, 2015. – 250 с.
25. Gansky L. The Mesh. Why the Future of Business is Sharing / Lisa Gansky. – N.Y.: Penguin, 2012. – 251 p.

References

1. Andrushhenko V. Filozofija osvity XXI stolittja: poshuk prioritytiv / V. Andrushhenko // Filozofija osvity. – 2005. – №1. – S.5–17.
2. Bojchenko M. I. Systemne konstruivannja social'noi' real'nosti jak umova mozhyvosti majbut'nogo (peredmovna perekkladacha) / M. I. Bojchenko // Luman N. Chas i systemna racional'nist'. – K.: Centr uchbovoi' literatury, 2011. – S.5–6.
3. Bojchenko M. I. Systemnyj pidhid u social'nomu piznanni: cinnisni i funkcional'ni aspekty: [Monografija] / M. I. Bojchenko. – K.: PROMIN', 2011. – 320 s.
4. Gorbunova L. S. Filozofija transformatyvnoi' osvity dlja doroslyh: universytets'ki strategii i praktyky: monografija / L. S. Gorbunova. – Sumy: Universytets'ka knyga, 2015. – 710 s.
5. Gubers'kyj L. V. Filozofija jak teorija ta metodologija rozvytku osvity / L. Gubers'kyj, V. Andrushhenko. – K.: «MP Lesja», 2008. – 516 s.
6. Gubers'kyj L. V. Filozofija: Istorija, suspil'stvo, osvita: pidruchnyk / L. V. Gubers'kyj, V. G. Kremen', V. V. Il'in. – K.: Kyi'v. un-t, 2011. – 591 s.
7. Zinchenko V. V. Menedzhment. Systemy upravlinnja v umovah instytucijnoi' globalizacii'. Monografija / V. V. Zinchenko. – K.: Ljuskas, 2012. – 864 s.
8. Kremen' V. G. Ljudyna i osvita u vymirah ekonomichnoi' cyvilizacii' / V. G. Kremen' // Postmetodyka. – 2007. – №1. – S.2–5.
9. Kremen' V. G. Filozofija ljudynocentryzmu v osvitn'omu prostori: [Monografija] / V. G. Kremen'; APN Ukrai'ny. – K.: T-vo Znannja Ukrai'ny, 2010. – 520 s.
10. Kultajeva M. Nova nimec'ka evolucijna pedagogika: tendencii i mozhyvosti / M. Kultajeva // Filozofija osvity. – 2006. – №1 (3). – S.109–121.
11. Kultajeva M. Pedagogichne myslennja jak regional'na ontologija i epistemologichna situacija / M. Kultajeva // Filozofija osvity. – 2005. – №1. – S.149–158.
12. Myhal'chenko M. Filozofija osvity i sociokul'turna teorija / M. Myhal'chenko // Filozofija osvity. – 2005. – №1. – S.38–51.
13. Osnovy praktychnoi' filosofii'. Pidruchnyk dlja studentiv vyshhyh navchal'nyh zakladiv. Druge vydannja / Za red. A. M. Loja. – K.: Biznespoligraf, 2016. – 400 s.
14. Pazenok V. Gumanistychnyj pryncyp suchasnoi' filosofii' osvity / V. Pazenok // Filozofija osvity. – 2005. – №1. – S.52–73.
15. Ryzhko V. Pro filosofiju osvity: jak vona mozhyva / V. Ryzhko // Filozofija osvity. – 2006. – №2 (4). – S.15–23.
16. Romanenko O. V. Buttja ljudyny v suchasnomu global'nomu suspil'stvi / Buttja ljudyny v suspil'stvi: vidnosyny, spilkuвання, duhovnist'. Istoryko-filosofs'kyj rakurs. – K.: Promin', 2010. – S.395–454.
17. Romanenko O. V. Social'no-tehnologichni typu suspil'stva (filosofs'ko-metodologichnyj aspekt doslidzhennja ekonomichnoi' sfery): Monografija. – K.: Kuprijanova, 2005. – 320 s.
18. Romanenko O. V. Sfery buttja riznotypnyh suspil'stv jak predmet filosofs'kogo analizu / O. V. Romanenko // Buttja ljudyny v suspil'stvi: vidnosyny, spilkuвання, duhovnist': systemnyj vyklad. Monografija / I. V. Bojchenko, M. I. Bojchenko ta inshi. – K.: Promin', 2012. – S.125–233.
19. Stepanenko I. V. Cinnisni zasady suchasnoi' pedagogichnoi' praktyky ta novi zasoby i'h obg'runtuvannja / I. V. Stepanenko // Naukovyj visnyk HNPU im. G. S. Skovorody. Serija «Filozofija». – H., 2007. – Vyp.23. – S.40–47.
20. Filozofija osvity: Navchal'nyj posibnyk / Za zag. red. V. Andrushhenka, I. Predbors'koi'. – K.: Vyd-vo NPU im. M. P. Dragomanova, 2009. – 330 s.
21. Chan Kim U. Strategija golubogo okeana / U. Chan Kim, R. Moborn; [per. s angl.]. – M.: HIPPO Publishing, 2012. – 272 s.

22. Shevchenko V. Filozofija osvity: problemy samovyznachenja // Filozofija osvity. – 2005. – №1. – S.18–29.
23. Shumpeter J. Teorija jekonomicheskogo razvittja / J. Shumpeter; [per. s nem.]. – M.: Progress, 1982. – 455 s.
24. Jakovleva O. V. U labiryntah bagatomovnosti. Bagatomovnist' ukrai'ns'kogo suspil'stva jak reguljatyvnyj faktor osvity i vyhovannja v systemi VNZ u konteksti svitovogo dosvidu: monografija [utocnena i dopovnene vydannja] / O. V. Jakovleva. – K.: Vydavnytvo KiM, 2015. – 250 s.
25. Gansky L. The Mesh. Why the Future of Business is Sharing / Lisa Gansky. – N.Y.: Penguin, 2012. – 251 p.

Zhyhlevych O. Yu., researcher, Institute of Higher Education NAPS of Ukraine (Ukraine, Kyiv), mykhai@ukr.net

Potential of the philosophy of education as a methodology of business–education conceptualizing

The philosophy of education as a methodology of business–education conceptualizing defines as categories of the educational process, its values and world-view bases and the specific application of these methodological framework guidelines to business–education. The philosophy of education is still not considered and conceptualized as a potential practical philosophy. Business–education is probably most closely linked with practice, you can even say that the success of business–education depends on how far in the process of education practical knowledge and skills are involved, that is how this education is not so much a study of economic theory (yet last one is an integral component of business–education), theoretical dialogue about business, as broadcast and enriching experience of doing business – from those who already have a wealth of experience to those who only began to take it. The first task of methodological philosophy of education is to determine the value of education as first principles of humanistic education (not a tool), and – their reliance on national traditions in education. The second – performance prediction and regulatory functions of the philosophy of education on education: any education should consciously seek to change a person in focus on achieving new competencies – with the condition of its reliance on the classic examples of knowledge and values. The third methodological momentum, which the philosophy of education provides to educational theory and practice, are striving for innovative human development through education.

Business–education has added to the classical economic education and various versions of its neoclassical optimization (by means of microeconomics and macroeconomics) that component, which is largely associated with the values – as values of the consumers of products of economic activity, and, above all, the values of its very manufacturers. Business–education should be education, which forms the leadership, entrepreneurial features, not only provides a system of knowledge or set of ready-made recipes to optimize profits.

Keywords: business–education, philosophy of education, methodology, conceptualization, practical philosophy, significance, meanings.

* * *

УДК 130.122:37.013

Карцев О. О.,
старший викладач кафедри освітнього менеджменту, Дніпропетровський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти (Україна, Дніпро), doippo.zdorovo@gmail.com

ВЗАЄМОЗ'ЯЗОК ІННОВАЦІЙНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ПОСТСУЧАСНИХ СОЦІОКУЛЬТУРНО–ОСВІТНІХ ПРАКТИК

Розглянуті питання узгодженості розвитку інноваційного управління в освіті та соціокультурного контексту постмодерних трансформацій галузі. На основі використання системної та компаративістської методології, поєднання підходів філософії управління та філософії освіти розкрито малодосліджений аспект проблеми, пов'язаний з визначенням методологічних засад розгляду та конкретних особливостей інноваційного управління в освіті. Показано неоднозначність взаємовідношень таких аспектів інноваційного управління, як інформаційно-технологічний розвиток та гуманістичні цілі. Обґрунтовано пріоритетність критерію людиновимірності при визначенні інноваційного потенціалу управління.

Ключові слова: філософія освіти, філософія управління, інноваційна модель управління, гуманізація, постмодерна освіта, інформаційне суспільство.

Інноваційне управління в освіті, яке відповідає суспільству постмодерну, є гуманістичним управлінням і протистоїть технократизму. Сутністю останнього є відображенням функціональних відносин у соціокультурній та освітній системах суспільства, при

якому основою методології і технології управління освітньою сферою є використання технічного знання. Зміст технократизму в освіті слід розглядати як процес управління галуззю на основі мислення, що ґрунтується на технологічному детермінізмі, який сповідують суб'єкти управління. Технократизм проявляється в управлінській культурі, цілях, методах, результатах управління освітньою сферою. Результатом технократичного управління в освіті є не тільки характеристики діяльності самої освіти, а й тенденції розвитку суспільства, оскільки у результаті освітньої діяльності люди стають носіями технократичного знання. Технократизм суб'єктивно проявляється у світогляді та мисленні, об'єктивно – у моделях управління та його суб'єктах, яких можна схарактеризувати як технократію.

Подолання технократизму є однією з основних проблем розгортання концептуальних моделей інноваційного управління в освіті, оскільки технократичне мислення є антиподом гуманістичної орієнтації на пріоритетність цілей саморозвитку особистості, принципів самоорганізації, свободи творчості тощо. В освіті він означає по суті порушення органічної цілісності освітньої сфери, оскільки продукує відрив освітньої діяльності від витоків людського буття та культури. Сутністю технократизму є підпорядкування управлінської діяльності у сфері розвитку суспільства, освіти і людини ідеологемі об'єктивності і перетворення людини у «гвинтик» соціальної машини у вигляді держави.

У теоретичному вимірі подолання технократизму в освіті здійснюється на основі концептуалізації нових форм організації наукового знання й освіти, що здійснюються у межах технауки, яка виникла на основі синтезу гуманістичних цінностей постіндустріалізму, фундаментальної науки й індустрії надвисоких технологій. Нові ціннісні орієнтири розвитку освіти забезпечуються узагальненнями філософсько-освітнього характеру. Зокрема, у дослідженнях акцентують системну комунікативну трансформацію освітньої діяльності у постсучасному інформаційному суспільстві. Світоглядно-методологічною основою гуманоцентричної переорієнтації управління освітою в умовах домінування її комунікативного аспекту стає поворот від «філософії свідомості» до «філософії комунікації». В основі цього повороту лежать розроблені Е. Гуссерлем вчення про інтерсуб'єктивність, «феноменологія симпатії» М. Шелера, «діалогіка М. Бубера, «екзистенціальна комунікація» К. Ясперса. Особливо великий внесок в проблему комунікації вніс екзистенціалізм, який дав їй характеристику форми буття людини, форми існування моральних норм. Сьогодні гуманізм – це передусім гуманістично орієнтоване спілкування людей. Відтак у гуманоцентрично орієнтованій системі освіти основним об'єктом управління має стати сама система комунікації людей з прицілом на створення сприятливого середовища як такої комунікації, так і освітньої діяльності в цілому.

Вітчизняна філософія освіти для обґрунтування постсучасних інновацій в освітній сфері використовує синергетичний, логіко-когнітивний, неопозитивістський, структурно-функціональний, феноменологічний, теологічний, аксіологічний антропологічний та інші підходи. Все більше уваги приділяється таких теоретико-

методологічним засадам постсучасного розвитку як філософія вседності, філософія життєтворчості, концепції ноосфери та глобальної освіти, ідеї діалогу та полілогу культур тощо.

У практичному вимірі мова йде про упровадження сумісних з гуманістичними цінностями концептуальних моделей інноваційного управління в освіті, які будуть сумісними як з новими соціокультурними реаліями глобального характеру, так і з постійними змінами технологічного порядку. Останнє особливо важливо для управлінських моделей, оскільки вони мають забезпечити відповідність освітньої діяльності потребам постсучасного суспільства у постійному оновленні технологій, а відповідно і постійному переосмисленні процесу продукування та трансляції знань у освітній сфері. Технологічні інновації приводять до швидких змін у всіх сферах життєдіяльності суспільства і освіта має готувати людей до життя в умовах цих змін.

Якщо соціально-системна роль упровадження інноваційного управління в освіті полягає у забезпеченні оптимальних змін освітньої сфери за рахунок ефективного регулювання модернізаційних реформ, то управлінсько-системна роль цього процесу визначається завданнями забезпечення ефективного функціонування самої підсистеми управління освітньою галуззю. По суті інноваційні управлінські моделі представляють собою основний елемент процесу системної трансформації управління освітою у відповідності з потребами галузі та сучасного українського суспільства. Їх упровадження виступає засобом вирішення управлінських, системно-галузевих та соціальних проблем, пов'язаних зі здійсненням модернізаційних реформ у вітчизняній освіті. Адже, як вказує вітчизняна дослідниця В. Гальперіна, «в українському суспільстві існує досить значне розходження між державним та суспільним інтересом в сфері освіти» [1, с. 9].

Упровадження інноваційного управління в освіті вносить свої особливості у встановленні цілей і стратегічне бачення напряму розвитку всієї системи освіти. Це знаходить відображення у зміні функціонального імперативу як галузі, так і її підсистеми управління в процесі переходу на інноваційну модель розвитку, детерміновану як соціальними трансформаціями суспільства, так і системними цивілізаційними процесами постіндустріального характеру. По-перше, змінюються функції самого інноваційного процесу в системі управління галуззю. Управлінські інновації в освіті є каналом втілення постсучасних соціальних практик, результатів нових інформаційних технологій. За допомогою інновацій розширюється коло управлінських функцій, що сприяє задоволенню потреб споживачів освітніх послуг і суспільства загалом. Інновації дають можливість залучати до управління нові ресурси, і за рахунок цього привести суть управління освітою у відповідність із структурою соціальних потреб постіндустріального суспільства, що за своєю природою є інноваційним.

По-друге, змінюються функції управління освітньою сферою, які зазнають впливу інноваційного процесу. Функції цілепокладання визначається орієнтацією на якість та потреби споживачів освітніх послуг. На зміну адміністративному управлінню приходить функція регулювання. Суттєво розширюється функція організації

взаємодії та стимулювання процесів саморозвитку в освітній системі. Через вказані функції забезпечується цілісність інноваційних змін в системі освіти. По-третє, змінюються функції управління в освіті стосовно організації інновацій в контексті їх впливу на освітню сферу та суспільство загалом. Мова йде про організаційну діяльність в управлінській підсистемі через яку здійснюється ініціювання та управління інноваціями в освітній сфері.

Окремо слід сказати про роль стратегічного інноваційного менеджменту як методологічної основи аналізу процесу впровадження інноваційного управління в освіті [5, с. 3]. Саме він найкраще забезпечує розуміння напрямів інноваційного розвитку галузі та її управлінської підсистеми в контексті загально-соціальних потреб, одночасно спрямовуючи на пошук внутрішніх ресурсів для вирішення стратегічних завдань. Впровадження управлінських інновацій принципово змінює склад, структуру і зміст методів управління освітою. Передусім слід вказати на пріоритетність методів аналізу і прогнозу, кількісних методів моделювання, соціально-психологічних видів дії, евристичних підходів. При цьому різко зростає рівень можливостей для застосування адміністративних важелів. Впровадження концептуальних моделей управління у термінах інноваційного менеджменту характеризується як інвазія (поширення) нововведень. Цей процес вимагає нових операціональних режимів, нових принципів роботи, викликає необхідність змін організаційних структур і підгонки розрізних чинників до нової системи організаційної взаємодії.

Системні характеристики сучасного інформаційного суспільства висувають на передній план екзистенціальні, онтологічні аспекти взаємодії людини та суспільства, які реалізуються і в управлінській діяльності. Орієнтація на інформаційне суспільство як модель соціальної організації ставить перед управлінням в освіті завдання розробки конкретних механізмів реалізації так званих постсучасних соціальних практик та цінностей. У найзагальнішому вигляді ці зміни можна визначити як форму принципово нового типу зв'язку людини та суспільства з культурою через освіту, внаслідок чого формується нове соціокультурно-освітнє соціальне середовище діяльності людини.

На перший план виходять процеси самодетермінації, самовизначення особою власних ціннісних орієнтирів на основі безпосередньої інтеріоризації культурних цінностей, що набувають характеру етичного виміру індивідуального та соціального буття. Управління освітою в межах нової системи соціальних відносин набуває соціоцентричних та гуманоцентричних атрибутів, оскільки в якості основного вектору свого розвитку орієнтується на максимальне задоволення інтересів об'єкта управління, і передусім створення умов для самоактуалізації кожної людини. Метою державного регулювання стає не патронат, а стимулювання мотиваційного комплексу самодостатньої людини. Цей загальний принцип поширюється і на інституційний аспект соціальних змін, де орієнтиром управлінської діяльності слід вважати розвиток самоврядних засад на всіх рівнях суспільства. Саме в цьому і полягає соціокультурна сутність процесу впровадження інноваційного управління в освіті

як аспекту системних інновацій модернізаційного характеру. Однак саме тут виникає багато проблем, оскільки стратегія управління не завжди збігається з основними тенденціями самоорганізації. Між ними нерідко виникає безліч розбіжностей, конфліктів, оскільки історично склалося, що в процесах вітчизняної самоорганізації одним із провідних факторів є держава.

Самостійною науковою проблемою є встановлення взаємодетермінуючих зв'язків між показниками контексту соціального розвитку та модернізаційними змінами в системі управління освітою як щодо цілей, так і засобів їх досягнення в конкретних умовах. Сучасна синергетична методологія пояснює впровадження радикальних інновацій виходом соціальної та управлінської системи в точку біфуркації з максимальним рівнем невизначеності подальшого розвитку. У цей період відбуваються структурні зрушення, що охоплюють всі компоненти системи управління освітою. Це і є система управлінських інновацій радикального характеру, на основі становлення якої формуються інноваційні управлінські парадигми та виникає нова якість системи освіти та її управлінської підсистеми.

Окремим методологічним аспектом є визначення євроінтеграційних детермінант впровадження концептуальних моделей інноваційного управління в освіті у процесі модернізаційних реформ. Останні здійснюються з орієнтацією на освітні, соціальні та управлінські стандарти європейського співтовариства. Оскільки євроінтеграція є основою стратегічного розвитку України, управлінські інновації в освіті мають чітко узгоджуватися з відповідними тенденціями у європейських країнах, що вже виражені не лише в національних, а й загальноєвропейських інститутах. Як вказує вітчизняна дослідниця Н. Діденко, «курс на інтеграцію до Європейського Союзу ініціює зміну парадигми..., що вимагає використання таких механізмів, засобів та інструментарію державного управління освітою, які забезпечать ефективність процесу реформування за стандартами європейської освіти» [4, с. 10].

Управлінські інновації в Європі носять не характер ситуативної адаптації до соціальних змін, а планомерний та систематичний характер вдосконалення управління освітою в контексті загальнодержавної стратегії розвитку. Тому конкретна форма їх здійснення, тобто процес реформування управлінських структур та форм діяльності, є постійним елементом. Інноваційний процес в національних системах освіти підпорядкований загальним вимогам до країн Євросоюзу, що випливають із стратегії євроінтеграції. Згідно Копенгагенських та Мадридських критеріїв йдеться про управлінські реформи в межах вимог Євросоюзу, а не просто реформ, вмотивованих внутрішніми процесами у країні [2, с. 44–45]. Саме це визначає загальноєвропейський соціальний контекст адаптації управлінських інновацій країн Євросоюзу у вітчизняній системі освіти. Вивчення багатогранного європейського досвіду для України важливо саме на модельному рівні, оскільки за таких умов ми маємо ефективно діючі та добре обґрунтовані комплекси управлінських інновацій. А тому цілком справедливим є твердження Д. Дзвінчука відносно того, що «врахування переваг і обмежень кожної моделі

управління вкрай важливе для здійснення модернізації сучасної освіти України» [3, с. 25].

Загалом основним результируючим орієнтиром упровадження інноваційних управлінських парадигм в освіті в сучасних умовах є трансформація цілепокладання управлінської діяльності з кількісних на якісні показники результативності роботи. У розвинених країнах питання підвищення якості управління в освіті намагаються вирішити шляхом впровадження в принципи і методів концепції тотального управління якістю освітніх послуг. Основним фактором, який детермінує використання європейського досвіду адаптації освітньої діяльності до реалій інформаційного суспільства шляхом упровадження управлінських інновацій, є його адекватність національним соціокультурним особливостям та потребам реформування вітчизняної освіти.

Список використаних джерел

1. Гальперіна В. О. Освітня політика в трансформаційному суспільстві: соціально-філософський аналіз: Автореф. дис. канд. філос. наук: 09.00.03 / В. О. Гальперіна; АПН України. Ін-т вищ. освіти. – К., 2003. – 17 с.
2. Грицяк І. Європеїзація державного управління / І. Грицяк // Вісник НАДУ. – 2004. – №4. – С.38–45.
3. Дзвінчук Д. І. Сучасні тенденції розвитку та управління освітою: автореф. дис... д-ра філософ. наук: 09.00.10 / Д. І. Дзвінчук; АПН України. Ін-т вищ. освіти. – К., 2007. – 36 с.
4. Діденко Н. Г. Взаємодія управління, влади і держави як предмет філософського аналізу: Автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.03 / Н. Г. Діденко; Донец. нац. ун-т. – Донецьк, 2002. – 19 с.
5. Колесова О. А. Інноваційна освіта в парадигмі інформаційних технологій: автореф. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.10 / О. А. Колесова; ДЗ «Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К. Д. Ушинського». – О., 2011. – 18 с.

References

1. Gal'p'erina V. O. Osvitnja polityka v transformacijnomu suspil'stvi: social'no-filosof's'kyj analiz: Avtoref. dys. kand. filoz. nauk: 09.00.03 / V. O. Gal'p'erina; APN Ukraї'ny. In-t vyssh. osvity. – K., 2003. – 17 s.
2. Grycjak I. Jevropei'zacija derzhavnogo upravlinnja / I. Grycjak //Visnyk NADU. – 2004. – №4. – S.38–45.
3. Dzvynchuk D. I. Suchasni tendencii' rozvytku ta upravlinnja osvitoju: avtoref. dys... d-ra filosof. nauk: 09.00.10 / D. I. Dzvynchuk; APN Ukraї'ny. In-t vyssh. osvity. – K., 2007. – 36 s.
4. Didenko N. G. Vzajemodija upravlinnja, vlady i derzhavy jak predmet filosof's'kogo analizu: Avtoref. dys... kand. filoz. nauk: 09.00.03 / N. G. Didenko; Donec. nac. un-t. – Donec'k, 2002. – 19 s.
5. Kolesova O. A. Innovacijna osvita v paradygmi informacijnyh tehnologij: avtoref. dys. ... kand. filoz. nauk: 09.00.10 / O. A. Kolesova; DZ «Pivdenno ukr. nac. ped. un-t im. K. D. Ushyns'kogo». – O., 2011. – 18 s.

Kartsev O. O., senior lecturer of Education Management Department in Dnipropetrovsk Regional Institute of Postgraduate Education (Ukraine, Dnipro), grunval@bk.ru

Relationship of management innovation and postmodern socio-cultural and educational practices

The questions of consistency for innovation management in education and socio-cultural context of postmodern transformation industry are considered. On the basis of systematic and comparative methodologies, approaches combining management philosophy and philosophy of education reveals unexplored aspect of the problems associated with the definition of methodological principles and consider the specific characteristics of innovation management in education. Its showing ambiguity of relationships such aspects of innovation management as information technology development and humanistic goals. Its grounded human dimension priority criterion in determining the innovative capacity management.

Keywords: philosophy of education, philosophy of management, innovation management model, humanism, postmodern education, information society.

УДК 130.2:378

Кубко В. П., кандидат філософських наук, доцент кафедри документознавства та інформаційної діяльності гуманітарного факультету, Одеський національний політехнічний університет (Україна, Одеса), kubko_valentina@ukr.net

Ткаченко К. Ю., магістрант кафедри документознавства та інформаційної діяльності гуманітарного факультету, Одеський національний політехнічний університет (Україна, Одеса), katerinka_katerinka@mail.ru

ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ КОРПОРАТИВНОГО КОДЕКСУ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Висвітлено значення корпоративного кодексу як одного із способів забезпечення інформативної відкритості й публічності освітньої установи та як свідчення дотримання високих стандартів корпоративної поведінки.

Метою статті є аналіз корпоративних кодексів як інструменту регламентації корпоративної культури та обґрунтування необхідності створення корпоративного кодексу для вищого навчального закладу.

Використані методи: аксіологічний метод – вивчаються найбільш загальні закономірності функціонування навчальних закладів і сутність корпоративних кодексів та методи спостереження й аналізу.

Висновки. Проаналізувавши функції корпоративних кодексів та підходи до їх створення, дійшли висновків, що корпоративний кодекс має створюватися та впроваджуватися з метою розвитку корпоративної культури навчального закладу, розуміння місії, підвищення мотивації співробітників та студентів для забезпечення підтримки стратегії розвитку ВНЗ та підвищення його престижу в освітньому просторі.

Ключові слова: вищий навчальний заклад, корпоративна культура, кодекс корпоративної етики, кодекс корпоративної культури, професійний кодекс, корпоративна поведінка, місія.

Створення корпоративного (чи етичного) кодексу вищого навчального закладу – це один із способів забезпечення інформативної відкритості та публічності освітньої установи, свідчення дотримання високих стандартів корпоративної поведінки. Вірогідно, що такий кодекс сприятиме удосконаленню корпоративної культури та поліпшенню іміджу навчального закладу у конкурентному середовищі.

Актуальність дослідження зумовлена тим, що нині не існує єдиних підходів до створення корпоративних кодексів у сфері вищої освіти. Проте самі кодекси навчальних закладів досить розповсюджені і, по суті, є зведенням правил і норм поведінки, котрі поділяють усі учасники освітнього процесу. Адже з допомогою кодексу задаються певні моделі поведінки і єдині стандарти відносин і спільної діяльності співробітників та студентів вищого навчального закладу.

Корпоративні відносини та їх регламентацію у корпоративному кодексі у вітчизняній освіті почали досліджувати порівняно недавно, про це свідчать розробки таких вчених, як: Г. Л. Хаєт, О. Л. Скідін, Л. В. Васильченко, С. В. Королюк, О. В. Харчишина, П. О. Куделя, Ж. В. Серкіс, В. П. Кубко та ін. Названі дослідники опиралися на дослідження у сфері корпоративних відносин загалом та корпоративної культури зокрема таких авторів, як: Т. Пітерса, Р. Уотермена, І. Ансоффа, М. Армстронга, П. Вейла, М. Грачова, Г. Даулінга, К. Камерона, Є. Капітонова, Ф. Котлера та ін.

Мета дослідження. Аналіз корпоративних кодексів як інструменту регламентації корпоративної культури та обґрунтування необхідності створення корпоративного кодексу для вищого навчального закладу.

Корпоративний кодекс є ефективним інструментом формування корпоративної культури, адже дає